

**ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Аудитын код: ӨВА-2025/06-14-ШТА-НА

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМАГТ ХЭРЭГЖИХ НИЙТ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ 57.6 ХУВИЙГ ТӨСВИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ, ТӨРИЙН ХЭМНЭЛТИЙН ТУХАЙ ХУУЛИУДЫН ХОЛБОГДОХ ЗААЛТТАЙ НИЙЦҮҮЛЖ ТӨЛӨВЛӨӨГҮЙ БАЙНА.

УЛСЫН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

**Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой
нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна
уу. Цахим хуудас: www.audit.mn**

УЛСЫН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

Аудитын дүн: АУДИТААР НИЙТ 35,621.7 САЯ ТӨГРӨГИЙН ЗӨРЧИЛ ИЛЭРЧ 8 АЛБАН ШААРДЛАГА, 4 ЗӨВЛӨМЖ, 8,001.9 САЯ ТӨГРӨГИЙН САНХҮҮГИЙН ҮР ӨГӨӨЖ ТООЦОВ

АЛБАН ШААРДЛАГА - 8

ЗӨВЛӨМЖ - 4

ҮР ӨГӨӨЖ - 8,001.9 сая

ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

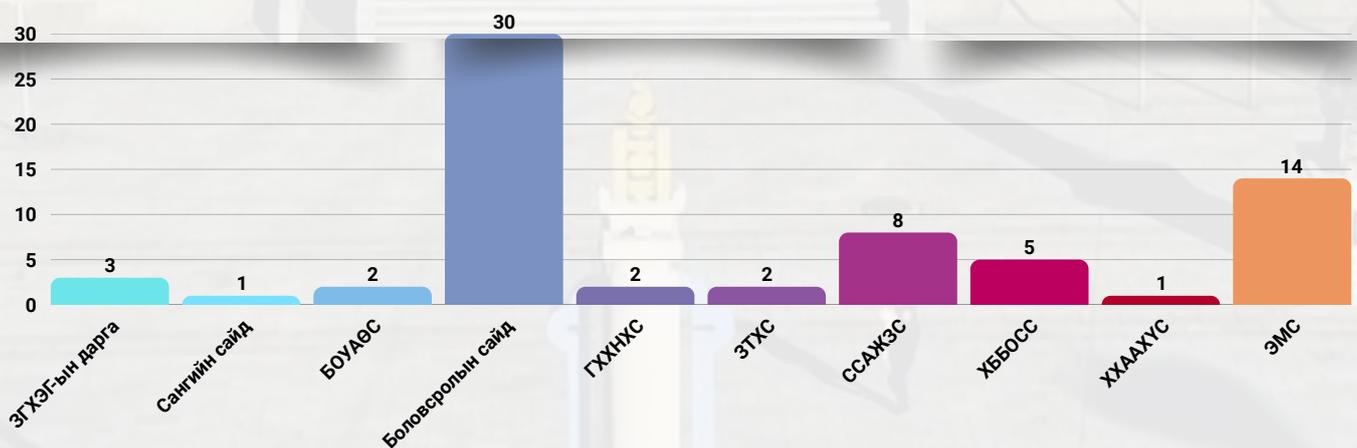

Өвөрхангай аймагт 459,905.8 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй, 76 төсөл арга хэмжээ батлагджээ.

Үүнээс 230,455.1 сая төгрөгийн 38 төсөл, арга хэмжээ нь өмнөх оноос шилжиж ирсэн байна

Эрх шилжиж ирсэн нийт төсөл, арга хэмжээ-68 /ТЭЗ/

УЛСЫН ТӨСВИЙН 2024 ОНЫ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

БҮЛЭГ 1

Дүгнэлт: УЛСЫН ТӨСВИЙН ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨЛТ НЬ ХОЛБОГДОХ ХУУЛЬ, ЖУРАМД НИЙЦЭЭГҮЙ БАЙНА.

Тайлант онд шинээр хэрэгжиж эхэлсэн 229,450.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 38 төсөл, арга хэмжээг төлөвлөсөн байна

“Алсын хараа 2050” Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын зорилго, зорилттой нийцүүлсэн байна

	Хөгжлийн бодлого	Уялдсан	Уялдаагүй
1	Алсын хараа-2050	33	-
2	Монгол Улсын Засгийн газрын “2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”	33	-
3	Монгол Улсын “2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”	33	-
4	Өвөрхангай аймгийн эдийн засгийг 2014-2024 онд хөгжүүлэх бодлого	33	-
5	Өвөрхангай аймгийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэл	33	-
6	Өвөрхангай аймгийн Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр	22	11

Зарим төсөл, арга хэмжээг хүргүүлэхдээ нийгмийн ач холбогдлоор нь тооцож, үнэлж, эрэмбэлэх дараах шаардлагыг хангаагүй байна

- ➔ Холбогдох тооцоолол, дэлгэрэнгүй мэдээлэл, нотлох баримт бичгүүдийг цахим системийн холбогдох цэсүүдэд оруулаагүй,
- ➔ Мэдээллийн бүрэн, үнэн зөв байдал, иж бүрдлийг хангаагүй,
- ➔ Төслийг үнэлэх, эрэмбэлэх, сонгох үйл явц, эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдлын тооцоолол бодит бус,

Зөвлөмж: Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдол, зардал үр дүнгийн шинжилгээний тооцооллыг хийж, эрэмбэлэн хууль журамд нийцүүлэн төлөвлөж байх;

БҮЛЭГ 2

Дүгнэлт: ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТААР ТӨЛӨВЛӨСӨН ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХУДАЛДАН
АВАХ АЖИЛЛАГААГ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХДАА ТБОНӨХБАУХАТ-ЫГ ЗӨРЧСӨН БАЙНА.

Тайлант онд эрх шилжиж ирсэн
98,626.1 сая төгрөгийн 33 төсөл, арга
хэмжээний ХАА-г зохион байгуулсан.

Нээлттэй тендер шалгаруулалтын журмаар зохион
байгуулж, 96,646.8 сая төгрөгийн төсөл, арга хэмжээг
гүйцэтгэх гэрээ байгуулснаар төсөвт 1,979.8 сая
төгрөгийн хэмнэлт гаргаж ажилласан байна.

Худалдан авах ажиллагаа

2024	ТША	Гэрээ	Хэмнэлт	Зөрчил	Зөвлөмж
Тайлант онд эрх шилжиж ирсэн TAX-33 98,626.1 сая	Нээлттэй тендер шалгаруулалт ын арга TAX-33	Гэрээ байгуулсан 96,646.8 сая	Тендерийн хэмнэлт 1,979.8 сая	ТБОНӨХБАУХАТ хуулийн 26.4, 26.4.1, 50.10 заалтуудтай нийцэхгүй TAX-7 15,108.2 сая	Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2021 оны 147, 211 дүгээр тушаалаар батлагдсан журмуудыг мөрдөх

УТХО-аар хэрэгжиж байгаа 25,701.2 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 14 төсөл, арга хэмжээний төсөвт өртөг нь магадлалын дүгнэлтээс бага дүнгээр батлагдсантай уялдуулан ХБТХОХ нь дотор засал, гадна тохижилт, гадна шугам сүлжээ, гадна цахилгаан, холбоо дохиолол, буулгалтын ажлыг хасаж Худалдан авах ажиллагааны газарт хүргүүлсэн байна. Гэтэл тус газар нь хасаж ирүүлсэн ажлын тоо хэмжээг хянаж үзэхгүйгээр худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан байна.

Тайлант онд эрх шилжиж ирсэн 98,626.1 сая төгрөгийн 33 төсөл арга хэмжээг нээлттэй тендер шалгаруулалтын журмаар зохион байгуулж, тендерт шалгарсан оролцогч нартай 96,646.8 сая төгрөгөөр төсөл, арга хэмжээг гүйцэтгэх гэрээ байгуулснаар төсөвт 1,979.8 сая төгрөгийн хэмнэлт гаргаж ажилласан байна.

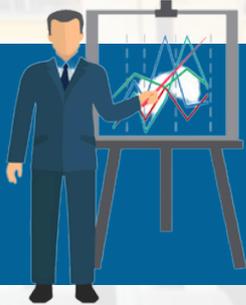
15,108.2 сая төгрөгийн 7 төсөл, арга хэмжээний гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах ажиллагаа нь ТБОНӨХБАУХАТ хуулийн 26.4, 26.4.1, 50.10 дах заалтуудтай нийцэхгүй байна.

БҮЛЭГ 3

Дүгнэлт: ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨСӨЛ, АРГА ХЭМЖЭЭГ ХУУЛЬ ЖУРМЫН ДАГУУ БҮРЭН САНХҮҮЖҮҮЛСЭН БОЛОВЧ ЗАРИМ АЖЛЫН ЧАНАР, ГҮЙЦЭТГЭЛ ХАНГАЛТГҮЙ, ХӨРӨНГИЙГ БҮРТГЭЛД ҮНЭН ЗӨВ ТУСГААГҮЙ БАЙНА

Өвөрхангай аймгийн Засаг даргад эрх шилжсэн өмнөх оны 28, тайлант оны 31, нийт 59 төсөл, арга хэмжээнд 61,849.9 сая төгрөгийг төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр 52,638.0 сая төгрөгийн санхүүжилт олгож, 9,211.9 сая төгрөгийг барьцаа хөрөнгийн дансанд үлдээж, 2 төсөл, арга хэмжээний 1,151.2 сая төгрөгийн санхүүжих боломжийг алдсан байна.

Норм дүрэм, стандарт, зураг, төсвийн дагуу гүйцэтгээгүй
TAX-9
15,359.4

9

Нягтлан бодох бүртгэлд тусгаагүй
TAX-2
5,352.7

2

Улсын комисс ажиллаагүй барилгад үйл ажиллагаа явуулсан
TAX-2
6,191.2

2

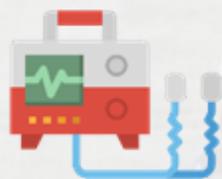
Захиалагчийн хяналт хангалтгүй, гүйцэтгэгч барилгын ажлыг чанаргүй гүйцэтгэх зөрчил гарсаар байна

Ашиглалтад орсон 20,538.4 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 14 барилга байгууламж, 2,965.7 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 3 төрлийн тоног төхөөрөмж, 9,474.5 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй байгууламж, автозамд эзэмшигч тогтоож, мөн 51,076.1 сая төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 36 төсөл арга хэмжээг аймгийн ЗДТГ-ын дуусаагүй барилга байгууламжид бүртгэх шийдвэр гарч нягтлан бодох бүртгэлд тусгасан байна.

Барилга байгууламж
20,538.4 сая төг

Тоног төхөөрөмж
2,965.7 сая төг

Байгууламж, авто зам
9,474.5 сая төг

Дуусаагүй барилга байгууламж
51,076.1 сая төг

АУДИТЫН ДҮГНЭЛТ

Аудитын явцад цуглуулсан нотлох зүйлд тулгуурлан дараах дүгнэлт хийж байна.

Үүнд:

Төсвийн тухай хуулийг зөрчин зураг төсөл нь хийгдээгүй, магадлалаар баталгаажуулаагүй төсөл, арга хэмжээг баталснаас төсвийн ачаалал нэмэгдэх, хэрэгжүүлэх үе шатад хүндрэл учрах эрсдэл үүсэж байна.

Өвөрхангай аймгийн Засаг даргад эрх шилжсэн 33 төсөл, арга хэмжээнээс 2 нь гүйцэтгэгч ажлаа эхлүүлээгүй, дутуу хийснээс шалтгаалан 1,152.1 сая төгрөгийн санхүүжих боломжийг алдсан байна.

Үнэлгээний хороо нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх зарим төсөл арга хэмжээний гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулахдаа ТБОНӨХБАУХАТ хуулийг зөрчсөн байна.

Төсөл арга, хэмжээнд хууль тогтоомжийн дагуу захиалагчийн хяналтыг хэрэгжүүлж байгаа хэдий ч гүйцэтгэгчийн гаргасан зөрчил дутагдалд хариуцлага тооцохгүй байгаагаас ажлыг чанаргүй хийх байдал давтагдан гарч байна.

Улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн төсөл, арга хэмжээг нягтлан бодох бүртгэлд бүрэн тусгаагүй.

Үндэсний аудитын газрын Гүйцэтгэл, нийцлийн аудитын газарт хүргүүлэх санал

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг ТЕЗ-аас ирүүлсэн саналыг үндэслэн хуульд өргөн барьж байх зөвлөмжийг холбогдох яамдад хүргүүлэх.

Төсвийн тухай хуулийн 29 дүгээр зүйлийн 29.4 дэх заалт, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 13.3.3-д заалтуудыг зөрчих байдал арилахгүй байгаа тул зөрчлийг арилгах зөвлөмжийг холбогдох эрх бүхий байгууллагад хүргүүлэх.

АУДИТЫН ЗӨВЛӨМЖ

Аудитын дүн, дүгнэлт нотлох зүйлст үндэслэн дараах зөвлөмжийг өгч байна. Үүнд:

ӨВӨРХАНГАЙ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГА
О.ПҮРЭВДОРЖ ТАНАА

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээг эдийн засгийн үр ашиг, нийгмийн ач холбогдол, зардал үр дүнгийн шинжилгээний тооцооллыг хийж, эрэмбэлэн хууль журамд нийцүүлэн төлөвлөж байх

Аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгасан хугацааг мөрдөж ажиллаж байх

Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2021 оны 147, 211 дүгээр тушаалаар батлагдсан журмуудыг мөрдөж ажиллаж байх

Барилга байгууламжийн зураг төслийг холбогдох хууль тогтоомж, норм, нормативын баримт бичгийн шаардлагад нийцүүлэн зураг төсөл боловсруулах даалгаврын дагуу боловсруулаагүй гүйцэтгэгчтэй гэрээг дүгнэж, хариуцлага тооцох, Барилгын тухай хууль, дүрмийг мөрдөж ажлуулах, аймгийн ерөнхий архитектор нь боловсруулсан зураг төслийг гэрээт зохиогчоос ажлын даалгаврын дагуу хүлээн авч байх